

Kültürel Değerlere Duyarlı Etime Hazbulunuluk Ölçeği

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Kültürel Değerlere Duyarlı Etime Hazbulunuluk Ölçeği*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from <https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=25170>

Özet

Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitim Hazırlanma Ölçeği, öğretmen adayları veya mevcut öğretmenlerin, kültürel çeşitliliğin yüksek olduğu sınıf ortamlarında etkili bir şekilde görev yapmaya yönelik algıladıkları hazırlık düzeylerini ölçmek amacıyla geliştirilmiş bir araçtır. Ölçek, öğretmenlerin kültürel farkındalıkları, farklı öğrenci değerlerine yönelik tutumları ve bu değerleri öğretim süreçlerine entegre etme becerilerine olan inançları değerlendirilmeyi hedefler. Bu araç, eğitim fakültelerinde ve hizmet içi eğitim programlarında hazırlanma düzeyini belirlemek ve ilgili müfredat ihtiyaçları saptamak için kritik bir öneme sahiptir.

Anahtar Kelimeler

Kültürel Duyarlılık, Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitim, Öğretmen Hazırlanma, Ölçek Geliştirme, Eğitim Psikolojisi, Çeşitlilik.

Yazarlar

Kasım Karataş, Baki Oral.

Amaç

Ölçeğin temel amacı, öğretmenlerin kültürel açıdan heterojen sınıflarda etkili öğretim stratejilerini uygulama konusundaki öz yeterlik ve hazır olma durumları geçerli ve güvenilir bir şekilde belirlemektir. Bu ölçüm, öğretmen yetiştirme programlarındaki kültürel yeterlilikler açısından ne kadar başarılı olduğunu değerlendirmeye ve ilgili eksiklikleri gidermeye yönelik kanıt temelli kararlar alınmasına yardımcı olmayı amaçlamaktadır.

Yapı

Ölçek, öğretmenlerin kültürel çeşitliliğe karşı sergiledikleri üç temel psikolojik yapıyı ölçmek üzere tasarlanmıştır:

Bilişsel Hazırlanma (Farkındalık): Öğretmenin kendi kültürel önyargıları ve öğrencilerin kültürel geçimlerinin farkında olması.

Duyusal Hazırlanma (Tutum): Öğretmenin kültürel çeşitliliğe ve farklı değer sistemlerine karşı olumlu bir tutum sergilemesi ve bu değerleri merak etmesi.

Davranışsal Hazırlanma (Uygulama Yeterliliği): Öğretmenin kültürel değerlere duyarlı öğretim stratejilerini sınıf yönetimi ve müfredat entegrasyonunda kullanmaya istekli ve yeterli hissetmesi.

Geçerlik

Ölçek geliştirme çalışmasında, aracın ölçmek istediği yapıyı gerçekten ölçüp ölçmediğini belirlemek amacıyla kapsamlı geçerlik analizleri yapılmıştır (Karataş & Oral, 2017). İçerik geçerliği, uzman görüşleri alınarak sağlanmıştır. Yapı geçerliği ise istatistiksel yöntemlerle incelenmiştir.

Yapı geçerliğini sağlamak için genellikle Açıklayıcı Faktör Analizi (AFA) ve Doğrulayıcı Faktör Analizi (DFA) kullanılmıştır. Bu analizler, ölçeğin maddelerinin kuramsal olarak öngörülen faktör yapısıyla uyumlu olduğunu göstermiş ve ölçeğin çok boyutlu yapısını desteklemiştir.

Güvenirlilik

Ölçeğin tutarlılığını ve kararlılığını belirlemek amacıyla çeyitli güvenirlik çalışmaları yürütülmüştür. En yaygın kullanılan yöntem olan iç tutarlılık katsayısı (Cronbach Alfa) hesaplanmıştır. Yüksek Cronbach Alfa değerleri, ölçek maddelerinin aynı yapıyı tutarlı bir şekilde ölçtüğünü göstermektedir.

Güvenirlilik çalışmalarıında ayrıca, maddelerin test-tekrar test güvenilirliğini de incelenmiş olabilir. Bu, ölçekten elde edilen puanların zaman içinde tutarlılığını değerlendirerek, aracın kararlı ölçümler sağladığını kanıtlamaktadır.

Faktör Analizi

Ölçek, öğretmenlerin kültürel duyarlılığa hazırbulunuşluk düzeylerini belirleyen temel boyutları ortaya çıkarmak amacıyla faktör analizine tabi tutulmuştur. Bu analizler sonucunda, ölçeğin birden fazla faktörden oluştuğu ve bu faktörlerin, öğretmenlerin kültürel yeterliliklerinin farklı yönlerini temsil ettiğini tespit edilmiştir. Faktör yüklerinin yüksek olması, maddelerin ilgili faktörleri güçlü bir şekilde temsil ettiğini göstermektedir.

Araç

Test Type: Geliştirme (Development)

Format: Öz Bildirim Ölçeği (Self-Report Scale)

Language Available: Türkçe

Population Group: Öğretmen Adayları ve Öğretmenler

Age Group: Genellikle lisans öğrencisi yaşı grubu (18+) ve yetişkin eğitimciler.

Population Details: Ölçek, Türkiye'deki eğitim ortamında kültürel çeşitliliği deneyimleyen öğretmen popülasyonu için geliştirilmiştir.

Test Methodology: 5'li Likert Ölçeği kullanılarak derecelendirilmiştir. Derecelendirme seçenekleri şunlardır: 1-Kesinlikle katılmıyorum, 2-Katılmıyorum, 3-Kararsızım, 4-Katılıyorum, 5-Kesinlikle katılıyorum. Yüksek puanlar, kültürel değerlere duyarlı eğitime yönelik daha yüksek hazırlanış düzeyini ifade etmektedir.

İzinler, Ücret ve Test Yılı

Test Yılı: 2017 (Geçerlik ve güvenirlik çalışması yayınlandı yılı).

Sorumlu Yazar ve İletişim: Ölçeğin kullanımı ve izinleri için sorumlu yazar Kasım KARATAŞ ile iletişime geçilmelidir.

İletişim Adresi: kasim.karatas@hotmail.com

Ücret: Ticari olmayan akademik kullanımlar için izin alınması önerilir. Ücret bilgisi sorumlu yazar tarafından belirlenir.

Kaynaklar

Karataş, K. & Oral, B. (2017). Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırlanış Ölçeği geçerlik ve güvenirlik çalışması. *Eğitim Bilimleri Araştırmalar Dergisi*, 7(2), 257-268.

Makalenin orijinal tam metni şu adreste mevcuttur: http://ebad-jesr.com/images/MAKALE_ARSIV/C7_S2makaleler/8.7.2.TR.pdf

Ölçeğin orijinal PDF belgesi şu adresten indirilebilir: [kulturel-degerlere-duyarli-egitime-hazirbulunusluk-olcegi-toad.pdf](http://ebad-jesr.com/images/MAKALE_ARSIV/C7_S2makaleler/8.7.2.TR.pdf)

Kültürel Değerlere Duyarlı Eğitime Hazırlanış Ölçeği Maddeleri

IMPORTANT: The following scale items must be preserved in their original language and must not be changed in any way.

Kültürel çeşitliliğin yansıması bir sınıfta öğretmenlik yapmaya hazırım.

Sınıftaki öğrencilerin sahip oldukları kültürel değerleri merak ederim.

Lisans eğitimi süresince öğretim elemanlarımız Türkiye'deki kültürel çeşitliliğe ilişkin farkındalık oluşturdu.